

אביב הגיע

בימינו, כאשר חג הפסח בא, הילדים שרים את שירם הוותיק של בלהה יפה וידידה אדמון "אביב הגיע פסח בא". אך כשנחוג הפסח בראשונה לא היה שיר כזה יכול לבוא לעולם כי "אביב" לא היה עונה מעונות השנה.

אביב במקורו הוא תבואה לפני גמר הבשלתה בעודה ירוקה וגרעיניה רכים. כך למשל מסופר בספר שמות שהשעורים במצרים נפגעו במכת ברד "כי השַעֲרָה אָבִיב" (ט, לא). עם זאת כבר בתנ"ך **אָבִיב** בא בהקשר של זמן: "את חג המצות תשמר, שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מצות אֲשֶׁר צִוִּיתְךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב, כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יֵצֵאת מִמִּצְרָיִם" (שמות לד, יח). חודש האביב הוא החודש שבו התבואה במצב של אביב.

ומה הקשר בין אביב, איבי הנחל ואדיס אבבה?
להרחבה

הירשמו להרצאה מקוונת: עיונים בלשון ההגדה

- איך התגבשה ההגדה של פסח במשך אלף שנה?
- מה הם מאפייניה של לשון ההגדה של פסח?
- מה הקשר בין חֶמֶץ ובין 'להחמיץ את ההזדמנות'?
- "גמרו עליו את ההלל" – מה המשמעות המקורית של הביטוי ומה בימינו?

אתם מוזמנים להשתתף בהרצאתו החגיגית של חבר האקדמיה ללשון העברית וחוקר לשון חז"ל, פרופ' **שמעון שרביט**, שבה הוא ישוחח על לשונה של ההגדה של פסח ועל שפע הביטויים שתרמה לעברית.

ההשתתפות ללא תשלום אך מותנית בהרשמה מראש – **מהרו להירשם. לפרטים נוספים ולהרשמה**

מן הנעשה באקדמיה

העברית החדשה: תמונת מצב – כל מושבי הכינוס המדעי הבינלאומי שנערך בתחילת החודש בהשתתפות מיטב המרצים והמומחים זמינים כעת לצפייה באתר האקדמיה ובערוץ היוטיוב שלה. **לצפייה**

מתנה בעברית יפה לחג – בקרו באתר חנות הספרים שלנו וקנו לעצמכם מתנה לחג מן הספרים ומן המוצרים הנלווים של האקדמיה ללשון העברית. **לחנות הספרים**

בואו לעבוד איתנו – לוח מודעות הדרושים התעדכן במשרות חדשות. **לכל המשורות הפתוחות**

סיומות יית וְיָה בשמות ייחוס לנשים

מבחינה דקדוקית אין כלל מחייב בבחירת סיומת הנקבה בשמות ייחוס (שמות תואר המציינים שייכות לעם, לארץ, לעיר וכדומה). שתי הסיומות כשרות כפי שעולה מלשון המקרא: **מוֹאֲבִיָּה** (רות א, כב ועוד) וגם **מוֹאֲבִיָּת** (דברי הימים ב כד, כו).

למה בכל זאת דוברי העברית מעדיפים לומר רוסייה, ספרדייה, צרפתייה, יוונייה, אנגלייה, גרמנייה ועוד, אבל סורית, לבנונית, יפנית, סינית, שוודית, בלגית, אוסטרית? **להסבר**

זרבוּבִית

המילה **זרבוּבִית** מוכרת לרבים בזכות המערכון של "הגשש החיזור" שכתבו יוסי בנאי ודן אלמגור. רבים יודעים אפוא כי זרבוּבִית היא פייה של כלי, צינור מזיגה קטן שהוא חלק מן הכלי עצמו.

אך מה מקורה של המילה הזאת?

את המילה זרבוּבִית ירשנו מספרות חז"ל. על דברי הנביא עמוס "השתים בְּמִזְרְקֵי יַיִן" (ו, ו) נחלקו חכמים, ולפי אחת הדעות מדובר "בכוסות שיש להן זרבוּבִיות" (ויקרא רבה ה, ג).

שורש המילה זר"ב מוכר מן העברית והערבית במשמעות של זרימה ונדילה. לשורש זה שייכת כנראה גם המילה מְרָבֵב בשיכול אותיות (ואומנם בערבית המילה היא مَرَبَب – מְרָבֵב).

ומה הקשר בין זרבוּבִית לשפופרת? **לתשובה באתר**

אל תקראו לנו שְמָשִׁים

בי"ח בסיוון תרצ"ה, 19 ביוני 1935, נשלחה אל חבר ועד הלשון, הסופר יהושע חנא רבניצקי, בקשה מעניינת: מציאת כינוי חדש לעובד תחזוקה במקום המילה שְמָשִׁים ששימשה באותם הימים.

כך כתבו נציגי הסתדרות העובדים החתומים על המכתב: "מרכז העובדים בשרות בתיה"ס בא לידי הסכם עם מחלקת החנוך של עיריית תל-אביב לשנות את כנוי העובד "שמש" לשם אחר אשר יבטא את תפקידנו בקצור נמרץ, בצורה יותר מתאימה ושאין בו שארית גלוּתִי המשפיל את כבוד העובד".

ומה הייתה תגובת ועד הלשון? "הרינו) להציע לפניכם את הכינוי סְדָר, וברבים סְדָרִים". הכותב מסיים בבקשה: "נא להודיענו אם יתקבל כנוי זה על ידכם".

למכתבים ולהרחבה על המילים סְדָר, שְמָשִׁים, שְרֵת ואב בית

תמיכה באקדמיה

שאלה בעברית

חנות הספרים

אם נתקלתם בבעיות תצוגה [לחצו כאן](#) לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה | [Subscribe to English Newsletter](#)
האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401